

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zavoda za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zavoda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	26.488.824.000,00	26.347.215.991,00	99,5
2.	Rashodi i izdaci	26.488.824.000,00	26.349.387.534,00	99,5
3.	Manjak prihoda		-2.171.543,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			828.528.259,00
5.	Financijska imovina			8.245.693.090,00
6.	Obveze			2.779.342.317,00
7.	Broj zaposlenika			3 355

Nefinancijska imovina u vrijednosti 828.528.259,00 kn se odnosi na građevinske objekte u vrijednosti 740.793.718,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti 39.115.427,00 kn, licence u iznosu 28.225.648,00 kn, zemljišta u vrijednosti 11.000.407,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti 6.298.256,00 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti 1.249.340,00 kn, te drugu imovinu u vrijednosti 1.845.463,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 8.245.693.090,00 kn se odnosi na dionice i udjele u glavnici u iznosu 3.540.138.423,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplata prihoda u iznosu 2.552.643.229,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.750.322.970,00 kn, zajmove u iznosu 143.241.182,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 126.481.768,00 kn, depozite, potraživanja od zaposlenih, druga potraživanja u iznosu 79.796.052,00 kn, novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu 30.258.473,00 kn, te obveznice za prodane stanove bivših nositelja stanarskih prava u iznosu 22.810.993,00 kn.

Dionice i udjeli u glavnici u iznosu 3.540.138.423,00 kn se odnose na dionice i udjele u trgovačkim društvima koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća, u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća u iznosu 3.132.647.966,00 kn, dionice u Kapitalnom fondu u iznosu 384.520.100,00 kn, osnivački ulog u Hrvatsko mirovinsko investicijskom društvu u iznosu 5.000.000,00 kn, udjel u društvu HMO u iznosu 20.000,00 kn, dionice za koje se vode sudski postupci u iznosu 17.063.509,00 kn, te druge dionice u iznosu 886.848,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 2.552.643.229,00 kn se odnose na mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2007. u iznosu 2.522.263.538,00 kn, te rashode za bruto plaće u iznosu 30.379.691,00 kn obračunane za prosinac 2007., a isplaćene u siječnju 2008.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.750.322.970,00 kn se odnose na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 1.544.674.531,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 124.884.760,00 kn, potraživanja za doprinose u iznosu 88.073.486,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.535.687,00 kn, što je ukupno 1.760.168.464,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 9.845.494,00 kn, te su potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 1.750.322.970,00 kn.

Ispravak potraživanja u iznosu 9.845.494,00 kn se odnosi na potraživanja za dividende u iznosu 6.384.177,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja po ugovorima o upravljanju dionicama u iznosu 1.263.031,00 kn, te ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose u iznosu 2.198.286,00 kn.

Depoziti, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja iskazana u iznosu 79.796.052,00 kn se odnose na potraživanja za uplaćena sredstva u državni proračun u 2006. i 2007. u iznosu 62.602.752,00 kn, uplaćena sredstva u poslovnu banku za osiguranje stambenih kredita zaposlenicima u iznosu 10.819.533,00 kn, potraživanja za bolovanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) u iznosu 2.423.050,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 3.950.717,00 kn.

Obveze u iznosu 2.779.342.317,00 kn se odnose na obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2007. u iznosu 2.519.448.871,00 kn, za plaće za prosinac 2007. u iznosu 30.379.871,00 kn, za financijske rashode u iznosu 12.749.314,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 7.790.034,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.000.386,00 kn, te druge obveze u iznosu 139.566.774,00 kn. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja iskazani su u iznosu 68.407.067,00 kn. Obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2007. u iznosu 2.519.448.870,00 kn, te plaće zaposlenih za prosinac 2007. u iznosu 30.379.871,00 kn podmirene su u siječnju 2008.

Druge obveze u iznosu 139.566.774,00 kn se odnose na iskazane obveze Zavoda prema fondu dječjeg doplatka za dionice u iznosu 84.359.659,00 kn, obveze prema državnom proračunu u iznosu 35.824.615,00 kn, obveze za prenesena sredstva za preračun mirovina u skladu s odredbama međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u iznosu 11.198.739,00 kn, obveze prema državnom proračunu za povrat bolovanja u iznosu 2.398.528,00 kn, te druge nespomenute obveze u iznosu 5.785.233,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima je djelomično postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Prema pojedinim nalogima i preporukama je djelomično postupljeno, jer izvršavanje naloga ovisi o postupanjima drugih državnih institucija.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Ustrojen je Ured unutarnje revizije i Ured za financijsko upravljanje i kontrole u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

2. Odlukom direktora društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (dalje u tekstu: HMO) osnovano je povjerenstvo za praćenje i ažuriranje potraživanja i obveza koje su predmet sudskih sporova. Spomenuto povjerenstvo procjenjuje realnost rezerviranja sredstava ostvarenih od dividendi i prodanih dionica iz portfelja Zavoda za sudske postupke. Sudski postupci vode se zbog poništenja ugovora, naknada štete i povrata uplaćenih sredstava po ugovorima o prodaji dionica iz portfelja Zavoda koji su zaključeni s kupcima dionica, a koji su iz raznih razloga raskinuti u razdoblju od 1996. do 1999. Prema izvješću društva HMO iz prosinca 2007., rezervirana sredstva umanjena su za 11.530.000,00 kn, te su koncem 2007. iznosila 214.950.000,00 kn. Povjerenstvo za praćenje i ažuriranje podataka i nadalje radi na preispitivanju iskazanih rezerviranja za sudske postupke.
3. Za rješavanje i evidentiranje potraživanja i obveza između Zavoda i Ministarstva financija u iznosu 81.520.206,37 kn za dječji doplatok, u siječnju 2008. pribavljeno je mišljenje Ministarstva financija. Predloženi način evidentiranja provest će se u poslovnim knjigama u 2008.
4. Sastavljen je sveobuhvatan plan nabave za 2007. u kojem su robe, radovi i usluge razvrstani u istovrsne grupe.

Nalozi i preporuke prema kojima je djelomično postupljeno:

1. Za potrebe izrade detaljnog popisa stanova koji su u vlasništvu Zavoda, a nalaze se na područjima od posebne državne skrbi i dodijeljeni su na korištenje na temelju odluka lokalnih jedinica, Zavod je u razdoblju od 2002. do 2007. uputio više zahtjeva Upravi za prognanike, povratnike i izbjeglice o statusu i korisnicima spomenutih stanova. U prosincu 2007. i siječnju 2008. upućene su i požurnice Upravi za prognanike, povratnike i izbjeglice o dostavi podataka za 245 stanova na području grada Vukovara.
2. Za rješavanje potraživanja od Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: HFP) u iznosu 914.571.639,00 kn za više ustupljene dionice iz portfelja Zavoda do kojeg je došlo pri zamjeni dionica u razdoblju od 1994. do 2000., osnovana je radna skupina.

Vezano uz potraživanja od pravnih osoba za dana sredstva za zapošljavanje invalida za koja je utvrđeno da su nenaplativa, jer su nad dužnicima okončani stečajni postupci. U svim predmetima podnesene su tužbe radi povrata dodijeljenih a neopravdanih sredstava ili je podnesena prijava tražbine u stečajni ili likvidacijski postupak. S obzirom da je nad većim brojem dužnika okončan stečajni ili likvidacijski postupak, a tražbina nije podmirena, u tijeku je donošenje odluka o otpisu tražbina. Do konca veljače 2008. donesene su 82 odluke o otpisu 16.356.245,52 kn.

Projekt školskih potvrda, koji se odnosi na automatsku obustavu isplate mirovina korisnicima kojima je isteklo pravo na isplatu, nije okončan do konca 2007. zbog prioriternih poslova oko provedbe odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, prevođenja mirovina i naknada hrvatskih branitelja, provedbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju u vezi rješavanja problema novih umirovljenika. Prema zaključku odbora za informacijski sustav, završetak i korištenje projekta predviđeno je u 2008.

3. Vezano uz potraživanja iz prethodnih godina od državnog proračuna u iznosu 376.290.833,00 kn za manje uplaćena sredstva za mirovine prema posebnim propisima do lipnja 2001., Zavod je u srpnju 2007. uputio dopis Ministarstvu financija i predložio pokretanje postupka rješavanja iskazanog potraživanja. Do vremena obavljanja revizije u ožujku 2008. nije donesena odluka ili dostavljeno mišljenje o načinu rješenja iskazanog potraživanja.
4. Popis imovine i obveza za 2006. je obavljen i okončan, a iskazani viškovi i manjkovi, te otpis potraživanja i obveza proveden je u poslovnim knjigama.

Zavod je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Popis imovine i obveza

- 1.1. Zavod je u obvezi voditi poslovne knjige prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige).

Popis imovine i obveza je obavljen i donesena je odluka o prihvaćanju izvještaja o popisu nefinancijske imovine u vrijednosti 828.076.481,00 kn i financijske imovine u vrijednosti 8.245.693.090,00 kn, te obveza u iznosu 2.779.342.317,00 kn. Popis imovine i obveza koncem 2007. nije bio cjelovit jer popisom nije obuhvaćena imovina iskazana u poslovnim knjigama u vrijednosti 451.778,00 kn, od čega se na dugoročna ulaganja u okviru stambenog fonda u razdoblju do 1991. odnosi 450.449,00 kn, a na zemljište 1.329,00 kn. Nema dokumentacije iz koje je vidljivo na što se odnose navedena ulaganja.

Objedinjeno izvješće o obavljenom popisu financijske imovine u iznosu 8.245.693.090,00 kn i obveza u iznosu 2.779.342.317,00 kn, sastavljeno je koncem veljače 2008. Određena je obveza područnih službi i središnje službe uskladiti stanja potraživanja utvrđena popisom i stanja potraživanja iskazana u glavnoj knjizi i dostaviti izvještaj koordinatorskom za provedbu popisa do svibnja 2008. U izvještajima o popisu povjerenstva za popis potraživanja nisu iskazani podaci o starosti potraživanja, rokovi naplate, te dospjela i potraživanja koja nisu dospjela koncem godine, što je trebalo učiniti.

Državni ured za reviziju je predložio radi bolje preglednosti i kontrole sveobuhvatnosti popisa koncem godine, sastaviti objedinjeni izvještaj o popisu nefinancijske i financijske imovine. Kod nefinancijske imovine predložio je sastaviti usporedni pregled nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti popisane imovine koja je iskazana u poslovnim knjigama, te vrijednosti imovine utvrđene popisom.

Potraživanja

- 2.1. Koncem 2007. potraživanja su iznosila 1.876.804.738,00 kn i manja su za 1,5% u odnosu na 2006. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.750.322.970,00 kn, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 126.481.768,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.750.322.970,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 1.544.674.531,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 124.884.760,00 kn, potraživanja za doprinose u iznosu 88.073.486,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.535.687,00 kn, što je ukupno 1.760.168.464,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 9.845.494,00 kn, te su potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 1.750.322.970,00 kn. Ispravak potraživanja u iznosu 9.845.494,00 kn odnosi se na potraživanja za dividende u iznosu 6.384.177,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja po ugovorima o upravljanju dionicama u iznosu 1.263.031,00 kn, te ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose u iznosu 2.198.286,00 kn.

Potraživanja po posebnim propisima iskazana u iznosu 1.544.674.531,00 kn odnose se na potraživanja za više ustupljeni portfelj HFP u iznosu 914.571.639,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna iz ranijih godina za isplate mirovina u iznosu 376.290.833,00 kn, potraživanja (bivšeg fonda dječjeg doplatka od Zavoda) za dionice koje je Zavod stekao u razdoblju od 1996. do 2001. na temelju ugovora o zamjeni potraživanja za doprinose doplatka za djecu u iznosu 84.359.659,00 kn, potraživanja za nepripadne isplate mirovina u iznosu 91.255.659,00 kn, potraživanja za zapošljavanje invalida u iznosu 42.139.788,00 kn, potraživanja za naknadu šteta u iznosu 28.874.991,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 7.181.962,00 kn.

Potraživanja za više ustupljeni portfelj HFP u iznosu 914.571.639,00 kn nastala su kod zamjene dionica u razdoblju od 1994. do 2000. U siječnju 2008. održan je sastanak između društva HMO i HFP na kojem je HFP donio zaključak o prihvatanju izvještaja Zavoda o potraživanjima za više ustupljeni portfelj kod zamjene dionica u razdoblju od 1994. do 2000.

Prema spomenutom zaključku, HFP će putem Ministarstva gospodarstva uputiti prijedlog Vladi Republike Hrvatske radi donošenja odluke o otpisu potraživanja odnosno dugovanja po osnovi zamjene i prijenosa dionica između HFP i Zavoda.

Potraživanja od državnog proračuna za isplate mirovina u iznosu 376.290.833,00 kn, odnose se na potraživanja za manje uplaćena sredstva za mirovine prema posebnim propisima, do lipnja 2001. Od srpnja 2001. isplata mirovina i mirovinskih primanja obavlja se iz računa državne riznice.

Potraživanja za nepripadne isplate mirovina iskazana su u ukupnom iznosu 91.255.659,00 kn, od čega potraživanja po regresnim zahtjevima iznose 71.037.691,00 kn, a potraživanja od banaka za povrat nepripadno isplaćenih mirovina iznose 20.217.968,00 kn. U odnosu na konac 2006., potraživanja za nepripadne isplate mirovina veća su za 6.879.968,00 kn. Potraživanja se odnose na više isplaćena sredstva korisnicima mirovina i drugih primanja zbog smrti korisnika mirovine, prestanka školovanja člana obitelji, isplate zaštitnog dodatka u većem iznosu, pogrešnih izračuna, isplate obiteljske mirovine korisnicima za vrijeme trajanja redovnog školovanja. Pravo na isplatu obiteljske mirovine korisnicima za vrijeme redovnog školovanja propisano je odredbama članka 65. Zakona o mirovinskom osiguranju i odredbama članka 29. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Odredbama članka 65. Zakona o mirovinskom osiguranju propisano je da djeca, korisnici obiteljske mirovine pravo na mirovinu ostvaruju do navršene 15 godine, a nakon toga, ako su na redovnom školovanju do završetka školovanja, ali najduže do 26 godine života.

Prema odredbama članka 29. stavak 3. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji propisano je da djeca, posvojenici, pastorčad smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu i nakon završetka ili prekida redovnog školovanja, ako su nezaposlena, ali najduže 12 mjeseci nakon završetka ili prekida školovanja. Isplata je uvjetovana redovnim dostavljanjem školskih potvrda Zavodu. Kod isplata mirovina u inozemstvo, korisnici mirovina obvezni su prema odredbama članka 88. Zakona o mirovinskom osiguranju jednom godišnje dostavljati potvrdu o životu. Podatke iz potvrda o životu kao i potvrda o školovanju Zavod je obvezan redovno unositi u baze podataka. Od 2003. putem sustava se obustavlja isplata mirovina za korisnike za koje nisu dostavljene potvrde o životu. Projekt automatske obustave obiteljske mirovine koja je vezana uz potvrde o školovanju je započet 2006., ali nije završen do vremena obavljanja revizije u travnju 2008.

Postupak za povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja (regresni postupak) pokreće pravna služba Zavoda na temelju obavijesti odsjeka za obračun mirovinskih primanja po područnim službama. U slučajevima kada se za iskazana potraživanja ne zaključi ugovor o nagodbi podnose se tužbeni zahtjevi.

Prema programu rada Zavoda za 2006. i 2007. planirana je reorganizacija projekta školskih potvrda, te donošenje rješenja o prestanku prava i određivanju mirovine preostalim korisnicima automatskim putem. Projekt nije okončan do vremena obavljanja revizije u travnju 2008., a trebalo ga je okončati do konca 2006. U programu rada za 2008. obrazloženo je da projekt nije okončan zbog drugih hitnih projekata, te je predviđen završetak projekta u 2008.

Potraživanja za prihode od imovine koncem 2007. u iznosu 124.884.760,00 kn, što je za 5,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja od društva HMO u iznosu 123.393.388,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 1.491.372,00 kn.

Potraživanja od društva HMO u iznosu 123.393.388,00 kn odnose se na potraživanja za nenaplaćena potraživanja u iznosu 34.301.678,00 kn, te potraživanja za naplaćene prihode u iznosu 89.091.710,00 kn. Nenaplaćena potraživanja u iznosu 34.301.678,00 kn odnose se na potraživanja za nenaplaćeni prihod od ulaganja u investicijske fondove u iznosu 26.422.901,00 kn, nenaplaćene dividende (sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 6.384.176,00 kn, potraživanje za nenaplaćenu naknadu za upravljanje dionicama i udjelima (sumnjiva i sporna potraživanja) u iznosu 1.263.032,00 kn, nenaplaćenu kamatu po obveznicama u iznosu 146.123,00 kn, te nenaplaćenu dividendu u iznosu 85.446,00 kn.

Osim navedenoga, potraživanja od društva HMO za prodane dionice (iskazana na računu zajmova trgovačkim društvima) iskazana su u iznosu 142.699.952,00 kn. Odnose se na naplaćene prihode od prodanih dionica u iznosu 133.652.060,00 kn, te nenaplaćena potraživanja za prodane dionice u iznosu 9.047.892,00 kn.

Ukupna potraživanja za prodane dionice iznose 185.279.832,00 kn ali nakon popisa imovine koncem 2007. potraživanje u iznosu 42.915.731,00 kn evidentirano je na ispravku vrijednosti potraživanja, jer je procijenjeno da je mogućnost naplate neizvjesna. Naplaćena sredstva od prodaje dionica u iznosu 133.652.060,00 kn nisu uplaćena na račun Zavoda.

Iz navedenoga je vidljivo da su ukupna potraživanja od društva HMO koncem 2007. iznosila 309.009.071,00 kn od čega su naplaćena u iznosu 222.743.770,00 kn, a nenaplaćena u iznosu 86.265.301,00 kn. Dio nenaplaćenih potraživanja u iznosu 42.915.731,00 kn iskazan je na računu ispravak vrijednosti potraživanja.

Naplaćena potraživanja u iznosu 222.743.770,00 kn nisu doznačena na račun Zavoda odnosno u državni proračun. Prema obrazloženju društva HMO, naplaćena sredstva u 222.743.770,00 kn nisu uplaćena na račun Zavoda jer su rezervirana za sudske postupke koji su u tijeku.

Većina sudskih postupaka vodi se zbog poništenja ugovora, naknada štete i povrata uplaćenih sredstava po ugovorima o prodaji dionica iz portfelja Zavoda koji su zaključeni s kupcima dionica, a raskinuti su u razdoblju 1996. do 1999.

Prema odredbama ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju koji je zaključen u ožujku 2006. između društva HMO i Zavoda, društvo HMO je dužno osigurati sredstva za pokriće rashoda koji mogu nastati po osnovi sudskih postupaka vezanih uz portfelj Zavoda, vodeći brigu o sigurnosti i rentabilnosti korištenja sredstava. Društvo HMO u ime i za račun Zavoda vodi analitičke evidencije o prodaji dionica i udjela, naplati kamata, te evidencije o izglasanim i naplaćenim dividendama od dionica koje je Zavod stekao prema odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prema podacima iz izvješća o popisu potraživanja i obveza koncem 2007. društva HMO, rezervirana sredstva ostvarena od prodaje dionica i udjela, te naplaćenih dividendi i kamata uložena su u investicijske fondove, te oročena u poslovnim bankama. Tijekom 2007. kao i prethodnih godina upravno vijeće Zavoda nije donosilo posebne odluke o ulaganju rezerviranih sredstava u investicijske fondove i poslovne banke.

Državni ured za reviziju je predložio prije ulaganja slobodnih novčanih sredstava ostvarenih od prodaje dionica i udjela iz portfelja Zavoda, pribaviti prethodnu suglasnost upravnog vijeća Zavoda kako bi se umanjio rizik od ulaganja i mogućeg gubitka novčanih sredstava.

Državni ured za reviziju je mišljenja da iskazana potraživanja u iznosu 914.571.639,00 kn od HFP do kojih je došlo pri zamjeni dionica u razdoblju od 1994. do 2000. ne treba otpisati, nego poduzeti radnje da Zavod za više ustupljene dionice dobije u vlasništvo druge dionice iz portfelja HFP u protuvrijednosti iskazanog i priznatoga potraživanja.

Predloženo je preispitati mogućnost i poduzeti aktivnosti da Zavod upravlja dionicama i udjelima koje je dobio na temelju odredbi Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, na način kako je propisano odredbama članka 159. Zakona o mirovinskom osiguranju. Spomenutim odredbama propisano je da Zavod ima pravo radi povećanja imovine, osnivati trgovačka društva i investicijske fondove, a dobit ostvarenu poslovanjem tih pravnih osoba koristiti za povećanje primanja korisnika iz mirovinskog osiguranja ili za smanjenje obveza za doprinose.

Obveze

- 3.1. Koncem 2007. obveze su iznosile 2.779.342.317,00 kn i veće su za 372.724.260,00 kn ili 15,5% u odnosu na konac 2006. Odnose se na obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2007. u iznosu 2.519.448.871,00 kn, za plaće za prosinac 2007. u iznosu 30.379.871,00 kn, za financijske rashode u iznosu 12.749.314,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 7.790.034,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.000.386,00 kn, te druge obveze u iznosu 139.566.774,00 kn. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja iskazani su u iznosu 68.407.067,00 kn. Obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2007. u iznosu 2.519.448.871,00 kn, te plaće zaposlenih za prosinac 2007. u iznosu 30.379.871,00 kn podmirene su u siječnju 2008.

Obveze za financijske rashode u iznosu 12.749.314,00 kn, odnose se na troškove banaka i pošte za isplatu mirovina i podmirene su do konca veljače 2008. Od obveza za materijalne rashode u iznosu 7.790.034,00 kn do konca veljače 2008. nisu podmirene obveze u iznosu 1.869.388,00 kn zbog privremenog financiranja. Od 1.000.386,00 kn obveza za nabavu nefinancijske imovine do konca veljače 2008. nisu podmirene obveze u iznosu 560.926,00 kn, također zbog privremenog financiranja.

Druge obveze u iznosu 139.566.774,00 kn odnose se na iskazane obveze Zavoda prema Fondu dječjeg doplatka za dionice u iznosu 84.359.659,00 kn, obveze prema državnom proračunu u iznosu 35.824.615,00 kn, obveze za prenesena sredstva za preračun mirovina u skladu s odredbama međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u iznosu 11.198.739,00 kn, obveze prema državnom proračunu za povrat bolovanja u iznosu 2.398.528,00 kn, te druge nespomenute obveze u iznosu 5.785.233,00 kn.

Obveze u iznosu 84.359.659,00 kn su obveze Zavoda prema Fondu dječjeg doplatka za naplaćena potraživanja za doplatka za djecu. Zavod je u razdoblju od 1996. do 2001. stekao dionice na temelju ugovora o zamjeni potraživanja za doprinose doplatka za djecu.

Za stečene dionice nominalne vrijednosti 84.359.659,00 kn povećana je vrijednost imovine Zavoda i obveze prema Fondu dječjeg doplatka. Istodobno u poslovnim knjigama Fonda dječjeg doplatka bilo je iskazano potraživanje od Zavoda za dionice u istom iznosu.

S obzirom da se sredstva za isplatu mirovina i dječjeg doplatka planiraju u državnom proračunu, a isplata se obavlja u potpunosti putem državne riznice, iskazivanje potraživanja i obveza potrebno je riješiti dogovorom između Zavoda i Ministarstva financija.

Obveze prema državnom proračunu iskazane u iznosu 35.824.615,00 kn, prema pisanom obrazloženju odgovornih osoba, odnose se na obveze iz 1999. kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno 62.085.930,00 kn na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i poduzeća u sanaciji iz 1999. Na temelju sporazuma zaključenog 2003. s Ministarstvom financija, dio obveza u iznosu 26.261.315,00 kn Zavod je podmirio, a razlika u iznosu 35.824.615,00 kn nije podmirena. Istodobno Zavod u izvanbilančnoj evidenciji ima iskazano potraživanje od državnog proračuna za doprinose od brodogradilišta Uljanik d.d. Pula i Kraljevica d.d. u iznosu 46.876.733,00 kn. Potraživanja su iskazana na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske od 2. svibnja 1996. o sanaciji određenih poduzeća, prema kojem se potraživanja za doprinose od brodogradilišta i drugih društava u sanaciji koja ne mogu osigurati sredstva za plaćanje za razdoblje od siječnja 2000. do prestanka sanacije, a najkasnije do konca 2000. prenose na potraživanja od državnog proračuna.

Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja koncem 2007. iskazani su u iznosu 68.407.067,00 kn. Prihodi budućih razdoblja u iznosu 68.407.067,00 odnose se na povrate mirovinskih primanja koja nisu isplaćena korisnicima. Zavod doznačava bankama i poštama sredstva za isplatu mirovina korisnika u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. U slučaju kada banke i pošte ne isplate mirovine korisnicima, vraćaju doznačena sredstva na račun Zavoda. Sredstva u navedenom iznosu vraćena su na račun Zavoda u razdoblju do 2004. S obzirom da banke do navedenoga razdoblja nisu pravilno ili potpuno upisivale odgovarajući poziv na broj odobrenja i druge podatke o korisniku za kojeg su izvršile povrat sredstava, nije utvrđeno na koga se odnosi povrat mirovine. Zbog navedenoga, u poslovnim knjigama evidentiran je povrat sredstava na računu odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja, a naknadno su sastavljeni izvještaji o povratu.

Prema pisanom obrazloženju odgovornih osoba Zavoda, područne službe Zavoda sastavljaju izvještaje o vraćenim, neisplaćenim mirovinskim i invalidskim primanjima, na temelju kojih se evidentiraju prihodi od povrata mirovina prethodnih godina. Tijekom 2006. evidentirani su prihodi u iznosu 162.602,00 kn, a tijekom 2007. evidentirani su prihodi u iznosu 5.709,00 kn. Iz navedenoga je vidljivo da u posljednje dvije godine nije pridana pozornost istraživanju i potpunosti dokumentacije kako bi se utvrdilo na koje osobe se odnosi povrat mirovinskih i invalidskih primanja iskazani u poslovnim knjigama u iznosu 68.412.776,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti radnje i riješiti iskazivanje odgođenih prihoda, te u dogovoru s Ministarstvom financija riješiti pitanje međusobnih potraživanja i obveza.

Postupci javne nabave

- 4.1. Donesen je plan nabave roba, radova i usluga za 2007. i ustrojene su propisane evidencije postupaka javnih nabava, te zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Plan je sastavljen za područne službe i za središnju službu. Nabava nefinancijske imovine, usluga tekućeg i investicijskog održavanja, te uredskog i drugog potrošnog materijala iskazana je i po istovrsnim grupama roba, radova i usluga. Plan nabave usluga obrazovanja donesen je zasebno. Od 2007. Zavod putem računalnog programa evidentira postupke nabave roba, radova i usluga i zaključene ugovore s dobavljačima. Od 2008. spomenutim računalnim programom prati se realizacija pojedinačnih ugovora od narudžbe do plaćanja isporučenih roba, radova i usluga. Prema podacima iz godišnjeg izvješća o javnoj nabavi koje je dostavljeno Uredu za javnu nabavu, ukupna vrijednost javne nabave u 2007. iznosila je 57.980.317,00 kn. Od navedenog iznosa na nabave velikih vrijednosti (iznad 200.000,00 kn) odnosi se nabava u iznosu 47.729.944,00 kn, a na nabave malih vrijednosti (ispod 200.000,00 kn) odnosi se nabava u iznosu 10.250.373,00 kn. Uz primjenu odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi o izuzeću od primjene spomenutog Zakona, obavljena je nabava poštanskih i dostavljачkih usluga u iznosu 15.996.839,00 kn, energije u vrijednosti 6.582.333,00 kn, komunalne usluge (odvoz smeća, slivne i vodne naknade) u iznosu 3.061.085,00 kn, te zakup poslovnog prostora u iznosu 1.558.572,00 kn, što je ukupno 27.198.829,00 kn. Osim navedenoga, na temelju ugovora koji su zaključeni u prethodnim razdobljima, nabavljene su telekomunikacijske usluge (telefona i telefaksa) u iznosu 7.189.194,00 kn, usluge osiguranja imovine u iznosu 4.080.707,00 kn, te je ukupna vrijednost nabave u 2007. iznosila 96.449.047,00 kn. Za nabavu telekomunikacijskih usluga u 2007. provedena su tri postupka javnog nadmetanja koja su poništena odlukom ravnatelja, jer nisu zaprimljene najmanje dvije prihvatljive ponude.

Rashodi za premije osiguranja ostvareni su u iznosu 4.080.707,00 kn. Odnose se na premije osiguranja poslovnih objekata i druge imovine u iznosu 3.800.235,00 kn i osiguranja prometnih sredstava u iznosu 280.472,00 kn. Nabava usluga obavljena je na temelju ugovora o višegodišnjem osiguranju imovine i osoba, zaključenom za razdoblje od travnja 2003. do konca ožujka 2008.

Zavod je u cijelosti prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i naveo da će postupiti po svim nalogima. Obrazložio je da je cilj Zavoda u financijskom i računovodstvenom smislu djelovati u skladu sa zakonskim propisima.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Zavod za je za 2007. planirao prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 26.488.824.000,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 26.347.215.991,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 26.349.387.534,00 kn. Rashodi su ostvareni u skladu s planiranim namjenama.

U okviru obavljanja poslova iz svog djelokruga rada, Zavod je započeo s programom preustroja u okviru kojeg su planirani ciljevi poslovanja koje treba ostvariti u razdoblju do 2010. Posebno je istaknuta usmjerenost Zavoda i poslovnih procesa na korisnike i brigu o korisnicima, te smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 21. svibnja 2008.